ROK XI

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

№ 6

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 15 MARCA 1936 ROKU

OBRÓT KOMPENSACYJNY Z KRAJAMI ZAMORSKIMI

Z dniem 22 lutego wszedł w życie nowy system handlu kompensacyjnego z krajami pozaeuropejskiemi, z któremi Polska ma bierne saldo bilansu handlowego i nie posiada układów kontyngentowych. Jak wiadomo poprzednio działał system, na mocy którego importer z tych krajów obowiązany był przy uzyskiwaniu pozwolenia przywozowego wykazać, że do danego kraju wywiezione zostały towary polskie. Kontrolę nad tą procedurą sprawowało Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego. Eksporterzy polscy przedkładali towarzystwu dokumenty wywozu i uzyskiwali przy tem przedłożeniu specjalną pomoc eksportową. Dokumenty wywozowe szły niejako do wspólnej dla danego kraju puli. Zasadniczą zmianą obecnego systemu jest wprowadzenie t. z. tranzakcyj wiązanych, które dają możność bezpośredniego porozumienia się eksportera z importerem.

Sprawa ta jest doniosła i interesująca dla *eksporterów* produktów chemicznych do krajów zamorskich. W prasie codziennej ukazały się niedokładne wiadomości o nowym systemie, ogłaszamy zatem na tem miejscu in extenso treść „Informacyj w sprawie obrotu kompensacyjnego z krajami pozaerupejskiemi", opracowanych przez Związek Izb Przemysłowo-Handlowych.

§ 1. Związek Izb Przemysłowo-Handlowych podaje do wiadomości, iż począwszy od dnia 22 lutego 1936 r. aż do odwołania stosować będzi następujące zasady przy opinjowaniu spraw związanych z obrotem kompensacyjnym z krajami pozaeuropejskiemi, z któremi Polska posiada ujemny bilans handlowy, o ile dla poszczególnych krajów lub kategoryj tranzakcyj nie zostały ustalone zasady specjalne.

Każda z zamierzonych tranzakcyj opinjowana będzie według swobodnej oceny Związku Izb, zależnie od jej gospodarczej celowości, przyczem jednak w każdym razie winny być przez zainteresowanych zachowane poniższe zasady.

O ile trazakcja dotyczy innych towarów lub krajów, aniżeli wymienione w § 2 i 3 niniejszych zasad będzie opinjowana na zasadach specjalnych, ustalanych w każdym indywidualnym wypadku.

§ 2. Zasady niniejsze mają zastosowanie do przywozu towarów następujących: kawa, pieprz, ziele angielskie, cynamon, jądra pestek morelowych, śliwki suszone, banany, pomarańcze i grapefruity, rodzynki, oraz następujące surowce przemysłowe: ziarno kakaowe, skóry surowe suche, mokrosolone i suchosolone, skóry futrzane niewyprawione, orzechy kamienne.

§ 3. Import tych towarów winien być, w ramach tranzakcyj wiązanych, *kompensowany wywozem do kraju pochodzenia tych towarów.*

W obrotach kompensacyjnych z niżej wymienionemi terytorjami geograficznemi może być dopuszczone odstępstwo od zasady kierunkowości eksportu kompensacyjnego, to znaczy podstawą przywozu może być wywóz do innego kraju, niż kraj, skąd towary mają być przywiezione. Odstępstwo to jest możliwe tylko w granicach następujących grup krajów:

1. grupa krajów Ameryki Środkowej, wyspy morza Karaibskiego oraz kraje Ameryki Południowej z wyłączeniem Brazylji, Urugwaju i Argentyny;

II. grupa krajów Afryki z wyłączeniem Egiptu, Algieru, Tunisu, Marokka i Unji Południowo-Afrykańskiej;

III. grupa krajów Dalekiego Wschodu z wyłączeniem Japonji, Chin, Indyj Brytyjskich i Holenderskich, Australji i Nowej Zelandji.

Tranzakcje kompensacyjne, zapewniające ścisłą kierunkowość w obrotach z krajami, wchodzącemi w skład wymienionych terytorjów, będą uprzywilejowane.

Zasady niniejsze nie mają zastosowania do obrotu towarowego z Argentyną i Chinami.

§ 4. Warunkiem tranzakcji wiązanej jest w zasadzie dokonanie wywozu towarów polskich, poprzedzającego przywóz.

§ 5. W wypadku, gdy przywóz ma nastąpić przed dokonaniem wywozu, przyjęcie tranzakcji wiązanej będzie uzależnione od dostarczenia zabezpieczenia, że wywóz zostanie dokonany.

Zabezpieczenie dokonania wywozu polega na złożeniu przez stronę zainteresowaną w Polskiem Towarzystwie Handlu Kompensacyjnego kaucji w gotówce lub w formie gwarancji bankowej w wysokości od 50% do 100% wartości przywożonego towaru.

§ 6. W wypadkach konieczności zapewnienia polskiemu eksporterowi pokrycia dewizowego, importer zobowiązany będzie do złożenia w gotówce, względnie w gwarancji bankowej, kwoty należnej dostawcy zagranicznemu na rachunek specjalny w Polskiem Towarzystwie Handlu Kompensacyjnego. Złożona kwota na

zlecenie Związku Izb Przemysłowo-Handlowych wypłacona będzie polskiemu eksporterowi, uczestniczącemu w danej tranzakcji wiązanej.

§ 7. Podstawą tranzakcji wiązanej winien być w pierwszym rzędzie wywóz nowy, to znaczy wywóz towarów, nie figurujących lub figurujących w ilościach nieznacznych w statystyce Głównego Urzędu Statystycznego wywozu do danego obszaru w poprzednim roku.

W tranzakcjach wiązanych przywóz surowców przemysłowych będzie przedewszystkiem wiązany z wywozem towarów, mających łatwy zbyt na danym rynku zagranicznym, przywóz zaś innych towarów z wywozem towarów o trudniejszym zbycie.

§ 8. W tranzakcjach wiązanych wartość wywozu do wartości przywozu winna w zasadzie wyrażać się w stosunku 1 : 1.

Korzystniejszy stosunek na rzecz importu może być dopuszczony w drodze wyjątku.

Przy przywozie skór surowych mokrosolonych i suchosolonych stosunek wartości wywozu do przywozu ustala się conajwyżej na 1 : 3 na korzyść przywozu; skór futrzanych niewyprawionych conajwyżej na 1 : 1.

§ 9. Wnioski o tranzakcje wiązane winni zainteresowani kierować do Związku Izb Przemysłowo-Handlowych na schemacie według wzoru za pośrednictwem właściwych izb przemysłowo-handlowych.

Wnioski takie winny podawać szczegółowo wszelkie istotne warunki tranzakcji wraz z jej uzasadnieniem.

§ 10. Przyjęcie na siebie zobowiązań ustalonych przez Związek Izb zainteresowani potwierdzają przez podpisanie odpowiedniej deklaracji, która winna być złożona w Związku Izb za pośrednictwem właściwej Izby Przemysłowo-Handlowej.

§ 11. Pozwolenia przywozu doręczane będą w tranzakcjach wiązanych za pośrednictwem Związku Izb.

§ 12. Wszelkie dokumenty udowadniające wywóz i przywóz oraz wnioski zainteresowanych winny być składane we właściwych izbach przemysłowo-handlowych.

§ 13. Za czynności swe przy tranzakcjach wiązanych pobierać będzie Związek Izb Przemysłowo-Handlowych od zainteresowanych następujące opłaty:

½% od wartości przywozu, a dla surowców przemysłowych

¼% od wartości przywozu, oraz

¼% od wartości wywozu.

WALNE ZGROMADZENIE ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Tegoroczne zwyczajne Walne Zgromadzenie Związku Przemysłu Chemicznego odbędzie się w sobotę, dn. 28 marca 1936, o godz. 17-ej min. 30 w pierwszym i o godz. 18-ej w drugim terminie. Na porządku obrad znajdują się następujące sprawy:

1) Zagajenie,
2) Wybór przewodniczącego zebrania,
3) Sprawozdanie ogólne z działalności Związku Przemysłu Chemicznego za r. 1935,
4) Sprawozdanie finansowe za rok 1935 i preliminarz wydatków na r. 1936,
5) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej,
6) Uzupełniające wybory do Zarządu Związku,
7) Wybór Komisji Rewizyjnej,
8) Sprawy bieżące.

Zawiadomienia o terminie i porządku obrad Walnego Zgromadzenia zostały rozesłane wszystkim członkom Związku w sposób i w terminie, statutem przewidziany. Rozesłane również zostało sprawozdanie z działalności oraz sprawozdanie finansowe za r. 1935.

Ponieważ w roku bieżącym mija 15 lat od chwili założenia Związku, przeto sądzić należy, iż tegoroczne Walne Zgromadzenie będzie obesłane specjalnie licznie przez przedstawicieli zrzeszonych firm chemicznych.

Z BIEŻĄCEJ DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

W okresie od 1 do 15 marca r. b. Związek Przemysłu Chemicznego zajmował się w szczególności następującemi sprawami:

Wziął udział w pracach Narady Gospodarczej, w osobach działaczów przemysłowo-chemicznych, zaproszonych przez Rząd ad personam.

Przedstawił Panom Ministrom Przemysłu i Handlu oraz Opieki Społecznej wnioski w sprawie przestarzałej ustawy z r. 1844 w zakresie handlu farbami.

Zajął się na życzenie Ministerstwa Skarbu opracowaniem środków skażających do tłuszczów technicznych.

Przedstawił w Min. Przemysłu i Handlu wnioski w sprawie zmian stawek celnych w niektórych pozycjach taryfy celnej.

Wziął udział w zwołanej na terenie Min. Przemysłu i Handlu konferencji w sprawie przerobu celulozy krajowej w fabrykach sztucznych włókien.

Wziął udział w posiedzeniu Komitetu Taryfowego Państwowej Rady Komunikacyjnej.

Odbył w Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego naradę w sprawie statutu Fundacji Stypendjalnej przy Związku Przemysłu Chemicznego.

Przygotował opinję do rokowań handlowych z Węgrami.

Wziął udział w posiedzeniu poświęconem wywozowi bieli cynkowej, które odbyło się w Izbie P.-H. w Sosnowsu.

Przygotował materjał ankiety w sprawie zużycia olejków eterycznych.

Uczestniczył w obradach Centralnej Komisji Przywozowej, Rady Traktatowej, Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie, Związku Izb Przemysłowo-Handlowych i innych.

KRONIKA

Dn. 12 marca r. b. odbyło się posiedzenie Zarządu Związku Przemysłu Chemicznego, na którem zapoznano się z potwierdzonemi przez Komisję Rewizyjną zestawieniami rachunkowemi Związku za rok ubiegły oraz ustalono orjentacyjny preliminarz budżetowy na r. 1936. Sprawozdania te i preliminarz przedstawione będą Walnemu Zgromadzeniu Związku Przemysłu Chemicznego, które odbędzie się w sobotę, dn. 28 marca r. b. w lokalu Związku.

Dn. 12 marca r. b. pod przewodnictwem Prezesa Związku, p. Inż. F. Wiślickiego, odbyło się posiedzenie Sekcji Eksportowej Związku Przemysłu Chemicznego R. P. Zebranie to miało charakter dyskusyjny, a zespół uczestników stanowili zarówno członkowie Sekcji Eksportowej, jak zaproszone osoby. Nader interesujący referat na temat znaczenia eksportu w Polsce wygłosił p. o. naczelnika Wydz. Polityki Handlowej w Min. Przemysłu i Handlu, p. Dr. Tadeusz Łychowski.

Po referacie wywiązała się wszechstronna i ożywiona dyskusja, w której zabierali głos spośród działaczów przemysłowo-chemicznych pp.: Inż. F. Wiślicki, Inż. W. Płużański, Dyr. Tomaszewski, Inż. E. Trepka, Inż. T. Zamoyski, Dr. A. Marchwiński, a spośród zaproszonych gości pp.: Dr. Paweł Minkowski i Inż. Marjan Szydłowski.

Obszerne streszczenie referatu i przebiegu dyskusji ogłosimy niebawem.

Nakładem Min. Opieki Społecznej wydane zostało sprawozdanie Głównego Inspektora Pracy za r. 1934. W dziale „Organizacja służby bezpieczeństwa w zakładach pracy" specjalny rozdział poświęcony został działalności Rady Bezpieczeństwa Pracy na terenie Związku Przemysłu Chemicznego. Prace naszej organizacji zostały ocenione bardzo pozytywnie, co niewątpliwie stanie się zachętą do kontynuowania i pogłębiania celowych prac Rady Bezpieczeństwa Związku.

Dnia 4 marca b. r. odbyło się w Ministerstwie Komunikacji posiedzenie Komitetu Taryfowego Państwowej Rady Komunikacyjnej.

Porządek obrad obejmował sprawozdanie z akcji zniżki taryf kolejowych oraz wolne wnioski. Po obszernej dyskusji, która wywiązała się na temat przeprowadzonej w ramach planu gospodarczego Rządu obniżki taryf towarowych — Komitet rozważył szereg spraw bieżących oraz wyłonił specjalną Komisję, mającą na celu rozpatrzenie zagadnienia zaopatrzenia wagonów prywatnych w hamulce zespolone.

Państwowa Szkoła Chemiczno-Przemysłowa w Warszawie zwróciła się do polskich fabryk chemicznych z prośbą o uzupełnienie pomocy naukowych i zasobów laboratoryjnych przez te firmy. Szczupłość budżetu oświatowego w Polsce nie pozwala bowiem Szkole na sprostanie tym potrzebom bieżącym, a tembardziej nie daje możności uzupełnienia posiadanych zbiorów. Z naszej strony popieramy najgoręcej prośbę Szkoły, sformułowaną przez Prezydjum Rady Opiekuńczej, i prosimy zrzeszone przedsiębiorstwa chemiczne o przychylenie się do wniosków, otrzymanych bezpośrednio w sprawie Szkoły.

Tegoroczne targi Gdyńskie odbędą się od dn. 28 czerwca do 12 lipca. Bliższych informacyj udziela i zgłoszenia przyjmuje: „Towarzystwo Wystaw i Targów w Gdyni", ul. Rybacka 1.

Tegoroczne targi Palestyńskie odbędą się od dnia 30 kwietnia do 30 maja w Tel-Aviv. Bliższych informacyj udziela Polsko-Palestyńska Izba Handlowa w Warszawie, Fredry 10.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie zwraca naszą uwagę na wynalazek dyszy do rozpylania cieczy. Dysza ma prostą konstrukcję i jest tania. Bliższych informacyj udzielić może Stowarzyszenie Popierania Wynalazczości przy Województwie Śląskiem.

Zakłady Chemiczne „Itron" w Warszawie podają do wiadomości, że rozpoczęły produkcję trójbromofenylanu bizmutowego (Bismutum Tribromphenylicum).

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Ust. Nr. 15 z dn. 29 lutego r. b. ogłoszone zostało pod poz. 142 Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dn. 24 stycznia 1936 o obniżeniu składek za ubezpieczenia od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia, składki rzeczone zostały obniżone na okres od 1 lutego 1936 do 31 grudnia 1937 w ten sposób, że jednostka taryfowa wynosi 0,055, a wysokość składek w poszczególnych klasach niebezpieczeństwa została oznaczona w tabeli składkowej.

W Dz. Ust. Nr. 18 z dn. 9 marca r. b. ogłoszone zostało pod poz. 156 Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 3 marca 1936 o zniżkach celnych.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia, obniżone zostało w okresie do dn. 30 kwietnia r. b. cło od nasion soyi do zł. 2 od 100 kg — pod warunkiem uzyskania specjalnego zezwolenia Min. Skarbu, i pod warunkiem przerobu nasion na olej soyowy do konserw rybnych.

W „Monitorze Polskim" Nr. 52 z dn. 4 marca r. b. ogłoszony został pod poz. 103 okólnik taryfikacyjny, zawierający taryfikację całego szeregu preparatów chemiczno-farmaceutycznych do odpowiednich pozycyj taryfy celnej.

ECHA

* Jako Delegat Rady Traktatowej do rokowań o zawarcie nowego układu handlowego polsko-węgierskiego został powołany p. Dr. Andrzej Marchiński.

ORJENTACYJNE CENY NIEKTÓRYCH WYTWORÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

	Cena zł.
Aceton	340.—
Alkohol metylowy techniczny 98%	160.—
Alkohol metylowy czysty 99/100	225.—
* Amonjak skroplony za 1 kg NH_3	1.53
* Azotniak mielony za 1 kg % N_2	1.25
Azotan amonu	100.—
Azotyn sodowy	110.—
Benzol chem. czysty (łącznie z opłatą na fundusz drogowy zł. 12)	80.—
Benzol handlowy 90%, (łącznie z opłatą na fundusz drogowy zł. 12)	75.—
Bisulfat (kw. siarczan sodu)	13.50
* Boraks	75—85.—
Chloran potasu	175.—
Chlor ciekły	115.—
Chlorek cynku 50° Bé	30.—
Chlorek cynku w proszku biały	95.—
* Chlorek wapna bielący	30.60
Chlorek wapnia ($CaCl_2$)	18—20.—
Chlorobenzol	160.—
Chloroform czysty „purissimum“	720.—
„ „pro narcosi“	1.800.—
Dwuwęglan sodowy	38.—
Eter siarkowy	385—425.—
Fenol czysty	195.—
Formalina 40%	170.—
* Gliceryna farmaceutyczna 30° Bé	240.—
* „ techniczna 85/88%	180.—
Karbid	49.—
Karbolineum	20.50
Krezol czysty	75.—
Klej kostny	180.—
Klej skórny	250.—
Kwas azotowy tech. 36°Bé za 100% HNO_3	85.—
Kwas cytrynowy zwykły	460.—
Kwas mrówkowy 80%	210.—
Kwas winowy zwykły	520.—
Kwas siarkowy 60° Bé	4.25
Kwas solny 19°/21° Bé	9.50
„ octowy techn. 30%	85.—
Mączka kostna odklejona 30% P_2O_5	15.—
„ rogowa 13/14% N_2	35.—
* Naftalin czysty w łuskach	48.—
Octan amylu	440.—
Octan metylu	300.—
Octan sodu	105.—
„ ołowiu	170.—
Oleina	185.—
Oleum 20%	12.75
Olej lniany	125.—
Olej kokosowy	98.—
Olej palmowy (z ziarn)	100.—
* Potaż kalcynowany 90/95%	120.—
* Potaż żrący topiony 88/92%	140.—
* Saletra amonowa	100.—
Saletra potasowa	120.—
* Saletra sodowa przem.	58.—
Saletra sodowa rafin.	75.—
* Salmjak sublimowany	180.—
Siarczan amonu (frco stacja odbiorcza)	24.20
* Siarczan miedzi	50.—
* Siarczek sodu 60/62%	58.—
Smoła preparowana	14.50
Soda amonjakalna 98%	20.70
* „ kaustyczna 97,5% loco Podgórze	49.70
Sól glauberska krystaliczna	7.00
Sól Seignette'a (aptek)	420.—
Stearyna	170.—
Superfosfat 16% par. Warszawa luzem	10.75
Toluol czysty	95.—
Woda amonjakalna	43.—
Żelatyna techn	450.—

Ceny powyższe są cenami hurtowemi i rozumieją się za 100 kg loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdką rozumieją się wraz z opakowaniem.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego“ bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 510-14.

Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej — Dyrektor Związku Inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI Druk L. Bogusławskiego i S-ki, Świętokrzyska 11.